

**ETISKE RETNINGSLINJER FOR FOLKEVALGTE
I
TYSFJORD KOMMUNE**

Vedtatt av kommunestyret den 13.12.2016, sak 71/16

Innledning

Målet med etiske retningslinjer er å skape en felles plattform som skal stimulere til refleksjon over egen praksis.

Mål:

Hovedmålet for etiske retningslinjer er å unngå situasjoner der det kan reises tvil om den enkelte folkevalgtes uhildethet og upartiskhet.

Tysfjord kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. De folkevalgte har særlig ansvar for å etterleve prinsippene. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkeltes etiske holdninger i sin virksomhet som folkevalgt i kommunen.

Ansvar:

De folkevalgte har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge rammene for en god praktisering av dette. Alle folkevalgte har selvstendig ansvar for å søke råd og veiledning i egen partigruppe eller hos ordfører dersom en er usikker på hva som er en forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer. Den enkelte folkevalgte har også et selvstendig ansvar for å ta opp forhold som ikke er i samsvar med kommunens regler.

Forretningsmessige regler:

Kommunens forretningsmessige virksomhet må drives slik at innbyggere, brukere og leverandører har tillit til kommunen som forvalter av innbyggernes fellesmidler og som forretningspart. All forretningsvirksomhet skal bidra til å nå de mål kommunen har for sin virksomhet.

Forvaltning av kommunens ressurser:

Folkevalgte i Tysfjord kommune skal ha et bevisst forhold til at de forvalter samfunnets fellesmidler på vegne av alle innbyggerne i kommunen. Kommunens folkevalgte plikter å bruke og ta vare på kommunens ressurser og eiendom på en mest økonomiske og rasjonell måte, og ikke misbruke eller sløse med kommunens midler. Folkevalgte skal ikke tilegne seg personlige fordeler av kommunens ressurser.

Habilitet / Inhabilitet og taushetsplikt:

Folkevalgte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser. Dette kan også gjelde tilfeller som ikke rammes av forvaltningslovens og kommunelovens habilitetsbestemmelser. Situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og personlige interesser skal unngås, likeledes situasjoner som kan svekke tilliten til deres upartiskhet. Eksempler på interessekonflikter **kan** være:

- Forretningsmessige forhold til noen av partene i saker man skal behandle som folkevalgt.

- Formelle roller i interesseorganisasjoner som har partsinteresse i saker man skal behandle som folkevalgt.
- Personlige økonomiske interesser som kan føre til at en kommer i en konkurranse-situasjon eller i en lojalitetskonflikt i forhold til kommunens interesser.
- Familiære og andre nære sosiale forbindelser.

Hvis en folkevalgt selv mener han/hun er inhabil, bør dette hensyn tas i vurderingen. Dersom personlige interesser kan påvirke avgjørelsen i en sak eller for øvrig deltar i behandlingen av, tas dette umiddelbart opp med politisk ledelse.

For å sikre allmenhetens innsyn og øke innbyggernes trygghet for uhildete beslutninger anbefales folkevalgte i Tysfjord å registrere sine verv og økonomiske interesser i KS Styrevervregister - www.styrevervregisteret.no. (jf eget reglement vedlagt).

Taushetsplikt:

Forvaltningslovens regler om taushetsplikt, gjelder også for folkevalgte. Fortrolige opplysninger som mottas i forbindelse med behandling av saker i kommunen, må ikke utleveres til andre og ikke brukes til personlig vinning. De kan heller ikke formidles via media.

Fra møter i lukkede fora er det etter reglene i lovverket vedrørende taushetsplikt ikke anledning til å referere fra debatten og de drøftinger som har funnet sted. Taushetsplikten gjelder også når man ikke lenger er folkevalgt.

Gaver eller mottak av gjenytelser:

Folkevalgte i kommunen skal unngå personlige fordeler av en art som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelse eller vedtak. Moderate former for gjestfrihet og representasjon kan høre med i et samarbeidsforhold og informasjonsutvikling. Graden av slik oppmerksomhet fra eksterne forbindelser må ikke utvikles slik at den kan svekke tilliten til den folkevalgtes upartiskhet.

Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi, så som reklamemateriell, blomster o.l. Gaver omfatter ikke bare materielle gjenstander, men også andre fordeler f.eks. i form av personlige rabatter ved kjøp av varer, tjenester og reiser.

Åpenhet:

Offentlighet og åpen diskusjon er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Politiske beslutningsprosesser i Tysfjord skal være preget av åpenhet, meroffentlighet og innsyn så langt personvern hensyn gjør det mulig. Personer med partsinteresser og allmenheten skal gis gode muligheter for å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet, og få innsikt i hvordan kommunen skjøtter sine oppgaver.

Tysfjord kommunes hjemmeside skal bidra til å gi innbyggerne og andre interesserte innsyn i politiske og administrative prosesser, og i regelverket som regulerer disse.

Lojalitet:

Folkevalgte i Tysfjord kommune plikter å følge de lover og regler som gjelder for kommunen. Det er viktig at folkevalgte lar seg engasjere i en åpen, fri og allsidig dialog om samfunnsspørsmål i henhold til Grunnlovens bestemmelser om ytringsfrihet. Samtidig er det en forventning til folkevalgte om at dette foregår på en verdig og konstruktiv måte, og at den enkelte reflekterer rundt dilemmaer som kan oppstå i forhold til lojalitetsplikten. Spesielt gjelder dette ledere der kommunen forventer en særlig varsomhet knyttet til lojalitetsplikten. Lojalitetsplikten medfører ikke plikt til å følge pålegg om å gjøre noe ulovlig eller uetisk.

Mellommenneskelige forhold:

Gode mellommenneskelige forhold preges av kommunikasjon, åpenhet, respekt og toleranse. Folkevalgte må være seg bevisst sin rolle- og sitt kollektive ansvar som arbeidsgiver og det forutsettes at politikerne kommuniserer med respekt overfor ansatte og overfor hverandre på tvers av partigrenser. Enhver form for mobbing og trakassering er uakseptabelt.

Likebehandling:

Innbyggerne skal alltid møtes på en måte som styrker tilliten til den kommunale forvaltningen. I Tysfjord kommune skal vi legge vekt på likebehandling uavhengig av kjønn, religion, legning, etnisk tilhørighet eller funksjonsnivå. Folkevalgte plikter å overholde de lover, forskrifter og retningslinjer som gjelder for kommunens virksomhet.

Omgangsform mellom representanter og administrasjon:

De folkevalgte har et selvstendig ansvar for å omtale kommunen på en redelig måte. Dette innebærer at det er vesentlig at saker som tas opp i offentlige organer baseres på faktiske forhold.

Mellom representantene er det viktig at man både i tiltale og omtale viser hverandre respekt. Dette gjelder enten man arbeider sammen for eksempel i utvalg eller om man taler fra talerstol. I omtalen av andre personer skal man unngå å karakterisere disse. Når representantene i møter finner det nødvendig å ta opp forhold som gjelder kommunens administrasjon skal dette skje med rådmannen eller dennes representant som den man tar opp forholdet med. Forhold vedrørende den enkelte ansatte skal ikke bringes opp i møter med mindre særskilte grunner taler for det eller slike forhold tilligger et utvalgs arbeidsområde.

Kommunikasjon i sosiale medier:

De sosiale mediene utfordrer den enkelte ekstra på å være **bevisst egen kommunikasjon**. Sosiale medier preges av å inneholde uformell kommunikasjon, linjene mellom rollen som folkevalgt og privatliv viskes ut, spredningen av informasjon går raskt og når alle som ønsker tilgang til den. Det er viktig å ivareta en profesjonalitet i kommunikasjonen. Dette innebærer at den enkelte:

- Bare deler informasjon som er troverdig og kan etterprøves
- Ivaretar taushetsplikt
- Benytter sikre medier ved håndtering av fortrolig informasjon

Spesielt stilles det ekstra krav til bevissthet i situasjoner som involverer mer sårbare grupper og personer som mottar tjenester fra kommunen eller som har saker under behandling. Etske retningslinjer gjelder like mye på nett som utenfor nett.

Når vi er i tvil?

Etiske utfordringer elimineres ikke fullt ut ved detaljerte lokale regler. I Tysfjord kommune sikres derfor en høy etisk standard ved en kombinasjon av regler og vilje til etisk refleksjon blant folkevalgte. Sentrale spørsmål som vi er forpliktet til å ha et aktivt forhold til er:

Jus – er det lovlig?

Moral – er det riktig?

Etikk – lar det seg begrunne?

Identitet – er det i samsvar med verdiene våre?

Økonomi – lønner det seg?

Omdømme – beholder vi vår troverdighet?

Vedlegg

Reglement for Styrevervregisteret vedtatt av Tysfjord kommunestyre 13. desember 2016 i K-sak 71/16

Tysfjord kommunes tilknytning til KS' styrevervregister ble vedtatt av kommunestyret 13.12.2016 i K-sak 71/16.

1. Verv og stillinger registeret skal omfatte:

- a. Registeret skal omfatte medlemmer og varamedlemmer i følgende utvalg: Kommunestyret, Formannskapet, Driftsutvalg, kontrollutvalg, etc.
- b. Registeret skal omfatte følgende stillinger: Rådmannen, etatssjefer, leder felles stabsenhet, personalleder, økonomisjef, driftsledere og eventuelt andre stillinger etter rådmannens vurdering.

2. Innhold i registeret

- a. Alle kommunale verv.
- b. Styreverv i aksjeselskaper, firmaer og lignende.
- c. Styreverv i interesseorganisasjon eller organisasjon som mottar økonomisk støtte fra kommunen.
- d. Lønnet arbeid eller konsulentoppdrag som kommer i tillegg til vervet som folkevalgt, eller ansatt i kommunen.
- e. Næringsinteresser, fast eiendom, eierandeler, større aksjeposter o.a.

3. Førings og vedlikehold av opplysninger i registeret.

- a. Registreringen skal foretas av de personer kommunen har utpekt som kontaktpersoner overfor Kommunenes organisasjon (KS). Registreringen skal foretas i henhold til rutiner fra KS.
- b. Registrerte opplysninger er offentlig tilgjengelig gjennom <http://www.styrevervregisteret.no>.